

پرورش در قفس

انتخاب مکان مناسب برای توسعه پرورش ماهی دریایی در قفس در سواحل شمال غربی خلیج فارس (ایران-خوزستان)

غلامرضا اسکندری، سید رضا سیدمرتضایی، سیمین دهقان مدیسه، عماد کوچک نژاد، نجمه جهانی

پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور

*email: g_eskandary@yahoo.com

واژه‌های کلیدی: پرورش دریایی، پرورش در قفس، خلیج فارس

مقدمه

هدف از این مطالعه تعیین مناطق مناسب ایجاد قفس جهت پرورش ماهیان دریایی در سواحل استان خوزستان بوده است. جهت تعیین نقاط مناسب، پارامترهای مختلف توپوگرافی، فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی، اقتصادی-اجتماعی و دسترسی در نظر گرفته شد و از روش اندازه‌گیری مستقیم پارامترها استفاده شده است. انتخاب سایت پرورش ماهیان دریایی با تنظیم ماتریس پارامترهای "قابلیت داشتن" و "مناسب بودن" و استفاده از امتیازدهی و فرمول استاندارد انجام شد.

روش

جهت تعیین نقاط مناسب، پارامترهای مختلف توپوگرافی، فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی، اقتصادی-اجتماعی و دسترسی در نظر گرفته شد و از روش اندازه‌گیری مستقیم پارامترها استفاده شده است. انتخاب سایت پرورش ماهیان دریایی با تنظیم ماتریس پارامترهای "قابلیت داشتن" و "مناسب بودن" و استفاده از امتیازدهی و فرمول استاندارد انجام شد.

نتایج

دامنه مقادیر پارامترهای اشاره شده به شرح ذیل اندازه‌گیری شدند: ۱- متغیر پارامترهای توپوگرافی: (الف) ارتفاع موج ۲-۰/۰۶ متر، (ب) سرعت باد ۲۲-۹ متر بر ثانیه، (پ) عمق ۶۰-۷ متر، (ت) بستر شامل: گلی-رسی و گلی ۲- متغیر پارامترهای فیزیکی: (الف) سرعت جریان ۰/۸۰-۰/۰۵ متر بر ثانیه، (ب) کدورت ۱۸۱-۳/۶ NTU، (پ) دما ۳۲/۶۸-۱۳/۹۳ درجه سانتی‌گراد، ۳- متغیر پارامترهای شیمیایی: (الف) اکسیژن محلول ۱۱-۴ میلی‌گرم بر لیتر، (ب) 67/7 - 80/8 pH، (پ) فسفات ۲/۵۹-۰/۰۸ میلی‌گرم بر لیتر، (ت) نیتريت ۵۹۵-۱۲ میکروگرم بر لیتر، (ث) نترات ۷/۴۸-۳/۵۲ میلی‌گرم بر لیتر، (ج) آمونیوم ۱۴۷-۰/۰۰۵ میلی‌گرم بر لیتر و (چ) شوری ۴۸/۱۲-۳۹ میلی‌گرم بر لیتر (ح) کلروفیل آ ۳/۵۵-۰/۵۴ میلی‌گرم بر لیتر، ۴- متغیر پارامترهای بیولوژیکی: کلی فرم ۹/۵-۳

سلول بر ۱۰۰ میلی لیتر. نتیجه ارزیابی مقادیر مناسب بودن سایت برای توسعه پرورش ماهی در منطقه استان خوزستان نشان می‌دهد که پرورش ماهیان دریایی با استفاده از قفس های شناور در سطح حاشیه ای مناسب است. منطقه مناسب پرورش ماهی با استفاده از قفس در بین عرض ۳۰° ۰۷' ۳۰ تا ۲۹° ۵۳' ۳۰ شمالی و طول ۴۰° ۴۸' ۴۹ تا ۶۰° ۰۰' ۴۹ شرقی در منطقه بحرکان قرار دارد.

بحث و نتیجه گیری

بطور کلی منطقه ساحلی و خوریات خوزستان، شرایط نسبتاً مناسب برای توسعه پرورش ماهی در قفس را مطابق با معیار Longdill et al. (2008) را دارد خصوصاً منطقه بحرکان واقع در بین عرض ۳۰° ۰۷' ۳۰ تا ۲۹° ۵۳' ۳۰ شمالی و طول ۴۰° ۴۸' ۴۹ تا ۶۰° ۰۰' ۴۹ شرقی دارای بیشترین امتیاز می‌باشد بنابراین می‌تواند به عنوان منطقه ای جهت پرورش ماهی در قفس معرفی گردد. اما از سوی دیگر کل منطقه خوزستان در اکثر موارد بر اساس معیار Kangkan et al. (2007) از شرایط غیر قابل قبولی برخوردار است. بنابراین با توجه به نتایج بدست آمده قبل از توسعه پرورش ماهی در قفس، ساخت مزارع ترویجی - تحقیقی در خوریات و دریا به منظور تحقیق و توسعه پرورش ماهی در قفس پیشنهاد می‌گردد که پس از بدست آوردن نتایج لازم استراتژی های مدیریتی مناسب در این خصوص بکار گرفته شود.

منابع

1. Kangkan, A. L., Hartoko, A. and Suminto, S., 2007. Study on site selection for the development of mariculture based on physical, chemical and biological parameters in Kupang bay, east nusa tenggara, Jurnal Pasir Laut, Vol. 3, NO. 1, 76-93.
2. Longdill, P. C. and Healy, Black, K. P., 2008. An integrated GIS approach for sustainable aquaculture management area site selection. Ocean & Coastal Management 51 , 612-624.